

Zdravé město Třeboň

ZPRÁVA O ČINNOSTI A AKTIVITÁCH ZDRAVÉHO MĚSTA TŘEBOŇ A MA21 ZA ROK 2023

Zpráva představuje ucelenou informaci o tom, které činnosti a projekty probíhaly v rámci aktivit Zdravého města a místní Agendy 21 Třeboň v daném roce. Jedná se o způsob, jakým lze přehledně sdělit jak vedoucím představitelům města, tak široké veřejnosti, co se v daném roce podařilo realizovat a na co ve svých aktivitách navazujeme pro další plány. Zprávu lze zároveň využít jako propagační materiál. Zpráva je předkládána ke schválení komisi ZM a MA21 a následně i radě města. Dále je uveřejněna na oficiálních stránkách města a na internetových stránkách Zdravého města Třeboň.

1. POPIS PROJEKTU

V roce 1988 iniciovala OSN – Světová zdravotnická organizace (WHO) mezinárodní Projekt Zdravé město (WHO Healthy Cities Project), ke kterému přizvala nejvýznamnější evropské metropole. Během patnácti let se do projektu zapojilo 1300 Zdravých měst, obcí a regionů ve více než 30 evropských zemích.

Po roce 1989 se myšlenky uvedeného projektu začaly šířit i ve městech České republiky. V roce 1994 pak vytvořilo jedenáct aktivních měst asociaci s názvem Národní síť Zdravých měst České republiky (dále jen „NSZM ČR“), která dnes zastřešuje 138 členů s regionálním vlivem na 2 556 měst a obcí, ve kterých žije 6,094 milionu obyvatel (58 % populace ČR).

Jedním z výše uvedených zakládajících měst byla i Třeboň.

NSZM ČR sdružuje obce, regiony i kraje, které se vážně zajímají o témata související se zdravím obyvatel a udržitelným rozvojem na místní úrovni.

Lze říci, že Zdravá města, obce a regiony se promyšleně snaží utvářet město (obec, region) jako kvalitní a příjemné místo pro život na základě dohody s jeho obyvateli.

Třeboň

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

Za účelem monitorování úrovně procesu MA21 byla v roce 2004 sestavena Pracovní skupinou pro místní Agendy 21 (při Radě vlády pro udržitelný rozvoj) sada Kritérií MA21.

Kritéria MA21 jsou členěna do čtyř základních **kategorií „A“ (nejvyšší) – „D“ (nejnižší)**. Těmto kategoriím předchází ještě tzv. „nultá“ kategorie „Zájemci“. Každá z kategorií má svá vlastní kritéria a jasně měřitelné ukazatele, které hodnotí úroveň realizace procesu MA21 v dané municipalitě. Předpokladem pro splnění celé kategorie je naplnění a zdokumentování všech v ní obsažených kritérií MA21.

Kategorie „Z“	zájemci
Kategorie „D“	začátečnická úroveň
Kategorie „C“	mírně pokročilá úroveň
Kategorie „B“	pokročilá úroveň
Kategorie „A“	nejvyšší úroveň

Zdravému městu Třeboň se v roce 2013 podařilo posunout do kategorie „C“, která sdružuje pokročilejší místní Agendy. Vedle Třeboně je v ní aktuálně zastoupeno dalších 37 měst, obcí či MAS. V kategorii B je 6 členů Národní sítě Zdravých měst a v nejvyšší kategorii A se letos nacházejí tři města, a to Chrudim, Jihlava a Praha 14. Ve čtvrté kategorii, tedy v kategorii D je aktuálně 22 členů NSZM.

2. ORGANIZACE PROJEKTU ZDRAVÉ MĚSTO TŘEBOŇ

Politik Zdravého města Třeboň pro MA21: Ing. Jana Grammetbauerová

ustanoveno usnesením ZM č. 19/2019-3 ze dne 28.01.2019

Politik ZM a MA21 zodpovídá za strategickou část ZM a MA21, za prosazování zdraví, udržitelného rozvoje a kvality života do konkrétních aktivit a celkové směřování municipalitu v této oblasti. Politik ZM a MA21 reprezentuje municipalitu vzhledem k uvedeným činnostem.

Koordinátorka Zdravého města Třeboň pro MA21: Ing. Petra Mejdrechová

ustanoveno usnesením RM č. 829/2017-86 ze dne 01.11.2017

Koordinátorka ZM a MA21 celý proces koordinuje, prezentuje a medializuje. Spolupracuje s politikem, komisí ZM a MA21, různými subjekty a veřejností.

Třeboň

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

Komise Zdravého města a MA21

Komise ZM a MA21 se skládá z šesti členů a schází se pravidelně cca každé dva měsíce. Během jednání komise je pořizován zápis, který je pravidelně předkládán radě města a následně zveřejněn na webových stránkách města.

Komise je poradním orgánem RM, je řídicí jednotkou celého procesu vedoucího k udržitelnému rozvoji ve městě. Komise se zabývá prosazováním principů MA21 – zapojováním veřejnosti, strategickým a komunitním plánováním, zkvalitňováním veřejné správy. Je významným partnerem koordinátora, ale i politika ZM a MA21. Je orgánem fungujícím na základě důležitého mezisektorového partnerství – je tvořena zástupci z řad veřejné správy, neziskového i podnikatelského sektoru, aktivních občanů.

Členové komise (bez titulů):

Jana Grammetbauerová – místostarostka, předsedkyně komise, politička ZM a MA21

Petra Mejdrechová – tajemnice komise, projektová manažerka, koordinátorka ZM a MA21

Denisa Nováková – Lékařská služba první pomoci o.p.s., neziskový sektor

Jana Kočová – ředitelka oblastní kanceláře Jihočeské hospodářské komory, veřejný sektor

Alena Nohavová – zastupitelka města, aktivní občan

Ivana Pagačová – veřejnost, aktivní občan

3. AKTIVITY ZDRAVÉHO MĚSTA TŘEBOŇ V ROCE 2023

3.1 Osvětové kampaně:

Den Země

Den Země je jedním z největších celosvětových svátků, který slaví lidé společně na celé planetě bez ohledu na původ, víru či národnost. V moderním pojetí jde o ekologicky motivovaný svátek, upozorňující lidi na dopady ničení životního prostředí. Slaví se 22. dubna ve více než 175 státech světa. Česká republika není výjimkou a v Třeboni si již získal velkou tradici.

Zábavný program plný her a poznání si pro děti z prvního stupně základních škol připravili pracovníci třeboňského městského úřadu a Českého nadačního fondu pro vydru v úterý 25. dubna 2023. U každého stanoviště na děti čekalo zvířátko ze

Třeboň

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

záchrané stanice Českého nadačního fondu pro vydru, a tak si mohly zábavnou formou vyzkoušet, jaká úskalí na zvířátka v přírodě čekají. Tématem letošního ročníku byla Voda a život v ní.

Uklidme Česko

Město Třeboň se každoročně zapojuje do osvětové kampaně Uklidme Česko. Akce se každoročně koná první dubnovou sobotu, v letošním roce tedy 1. dubna. Do úklidu se v Třeboni zapojilo celkem 12 dobrovolníků všech věkových kategorií. Dobrovolníci se rozdělili do dvou skupinek podle náročnosti uklízacích tras. Na nejkratší trasu podél Stezky zdraví vyrazila skupinka s dětmi, a na hráze rybníků Svět a Opatovického vyrazili ti zdatnější. Odměnou všem dobrovolníkům byl dobrý pocit, ale i možnost zdarma navštívit Dům přírody Třeboňska.

Úklidová dobrovolnická akce s názvem Uklidme Česko vychází z mezinárodně osvědčeného modelu „Let's do it!“ Tento typ úklidových akcí již úspěšně proběhl ve více než 100 zemích světa za účasti 9 milionů dobrovolníků.

Červen bez úrazů

Akce v rámci kampaně Červen bez úrazů se konala 21. června 2023 v Komenského sadech v Třeboni a zúčastnili se jí žáci 1.–5. tříd místních základních škol. Ve spolupráci s Městskou policií Třeboň, Policií České republiky a Lékařskou službou první pomoci Třeboň připravilo Zdravé město Třeboň dopoledne plné her a zábavy, kde se všechny přítomné děti hravou formou dozvěděly řadu důležitých poznatků a ponaučení co dělat v případě nehody či úrazu, resp. ideálně jak jim předcházet.

Celostátní kampaň Červen bez úrazů je již řadu let jednou z aktivit Zdravých měst a místní Agendy 21 napříč Českou republikou. Jejím cílem je upozornit děti, rodiče, pedagogy i širokou veřejnost na nebezpečí úrazů a naučit se jim předcházet.

Do práce na kole

Zdravé město Třeboň se v roce 2023 opět zapojilo do kampaně Do práce na kole. V rámci třetího ročníku se do kampaně zapojilo 18 účastníků a 3 partnerské společnosti. Závěrečné vyhodnocení celé kampaně proběhlo v rámci akce Zažít Třeboň jinak dne 24. června 2023.

Výzva Do práce na kole je veřejný a dlouholetý projekt spolku AutoMat na podporu městské cyklistiky. Cílem výzvy je popularizovat téma osobní udržitelné dopravy, upozorňovat na její výhody ekologické, zdravotní i ekonomické a usnadňovat lidem zapojení bezmotorové dopravy do běžného způsobu života.

Třeboň

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

Dny zdraví

Poslední a největší kampaní Zdravého města Třeboň jsou každoročně Dny zdraví. Kampaň se zaměřuje na zdraví obyvatel v nejširším slova smyslu, od podpory pohybových aktivit přes zdravé stravování až po aktivní stárnutí. V letošním roce byla tato kampaň tradičně spojena s největší akcí Zdravého města Třeboň, a to s Jihočeským festivalem zdraví (viz níže).

3.2 Plánování s veřejností

Fórum Zdravého města

V roce 2023 se Fórum Zdravého města Třeboň nekonalo.

Město se nadále zabývalo realizací aktivit vzešlých z anketního fóra konaného v roce 2022 a z předešlých let.

3.3 Ostatní významné aktivity roku 2023

Jihočeský festival zdraví

V sobotu 16. září 2023 se na Masarykově náměstí uskutečnil již dvanáctý ročník Jihočeského festivalu zdraví jako vyvrcholení aktivit projektu Zdravé město Třeboň. Letošní ročník se nesl v duchu podtitulu „Když na děti zůstaneš sám“ a opět nechyběl bohatý program zaměřený na hudbu, tanec, sport či divadlo. Festival zahájilo vystoupení třeboňské taneční školy VICTORY DANCE COMPANY a následovalo slavnostní zahájení. Poté se představili žáci ZUŠ Třeboň, a pak už následovalo jedno vystoupení za druhým. Na pódiu se postupně vystřídali třeboňští judisté a teakwondisté, kapela Bonsai č. 3, soubor mažorettek STARLETTE z Českých Budějovic či Soptíci z Hamru. Hudební kapela SECOND SERVICE band roztančila přítomné na náměstí a příjemně tak zakončila vydařený den.

V rámci doprovodného programu se festivalu zúčastnila organizace Liga proti rakovině s preventivním programem a řadou soutěží pro děti a Canisterapeutické sdružení Hafík. Tradičně nechyběla přednáška se zahradníkem a cestovatelem Pavlem Chloubou s názvem O cestování a zahradách Francie. Tradicí, která k Jihočeskému festivalu zdraví neodmyslitelně patří, je i doprovodný trh chráněných dílen a neziskových organizací.

V rámci Jihočeského festivalu zdraví město Třeboň každoročně pořádá také veřejnou charitativní sbírku a ani letošní ročník nebyl výjimkou. Sbírka byla uspořádána na podporu Jaroslava Záruby a jeho synů, kteří vinou zákeřné nemoci přišli o milovanou maminku a manželku. Každý, kdo na náměstí navštívil charitativní stánek, mohl přispět koupí výrobků chráněných dílen. Celkem se díky dárcům vybralo krásných 57 235 Kč

Třeboň

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

(z toho částkou 1 200 Kč přispěli třeboňští zahrádkáři a částkou 5 872 spolek Hadrárna). Výtěžek ze sbírky použit na zájmové kroužky a letní tábory pro oba kluky.

Vzdělávání s tématem udržitelného rozvoje pro veřejnost a úřad

Zdravé město Třeboň každoročně pořádá ve spolupráci s místními základními školami seminář pro žáky s tématem udržitelného rozvoje. V letošním roce byly v září připraveny Terénní výukové programy s třeboňskou záchrannou stanicí pro zvířata pro veřejnost, konkrétně pro seniory. Na příbězích zvířat ze záchranné stanice zraněných v důsledku nevědomého a neúmyslného lidského konání se účastníci s lektorem zabývali tématem udržitelnosti biotopů a druhové rozmanitosti. Cílem bylo dospět k poznání, že bez změny postojů a vztahu k živým tvorům se při prosazování principů trvale udržitelného života neobejdeme.

Vzdělávat děti zejména na základních školách a seznámit je s pojmem udržitelný rozvoj je v dnešní době velmi důležité. Tyto vzdělávací programy probíhají za podpory Zdravého města Třeboň na školách již několikátý rok, proto jsme se rozhodli otevřít v letošním roce toto téma i široké veřejnosti.

Účast na školách Zdravých měst, seminářích a školeních

Koordinátorka ZM se zúčastnila Jarní školy Zdravých měst v Rožnově pod Radhoštěm, Letní školy Zdravých měst v Mariánských Lázních a Podzimní školy Zdravých měst v Jihlavě. Zároveň se aktivně účastnila povinných on-line webinářů, podporujících rozvoj a komunikaci mezi koordinátory. V roce 2023, po splnění všech podmínek a předpokladů, si obnovila certifikát kvalifikovaného koordinátora v rámci akreditovaného vzdělávacího programu "Místní Agenda 21 a Projekt Zdravé město WHO".

Komunitní plánování

Již od roku 2010 probíhá na území Třeboňska úspěšně plánování rozvoje sociálních a souvisejících služeb. Děje se tak v rámci tzv. komunitního plánování, kdy zástupci poskytovatelů těchto služeb ve spolupráci s jejich uživateli a ve spolupráci s obcemi ve správním obvodu ORP Třeboň diskutují o potřebnosti, dostupnosti a způsobech financování těchto služeb.

V druhé polovině roku 2022 se ve spolupráci s MAS Třeboňsko začalo pracovat na novém Strategickém plánu rozvoje sociálních služeb pro ORP Třeboň. Poslední zpracovaný dokument je platný do konce roku 2023. Začátkem roku 2024 bude radě

Třeboň

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

města, a následně i zastupitelstvu města, předložen nový Strategický plán rozvoje sociálních služeb pro ORP Třeboň 2024–2026.

Fairtrade

Fairtrade (česky též spravedlivý obchod či férový obchod) je organizované sociální hnutí a tržní přístup, který usiluje o pomoc producentům v zemích třetího světa a propagaci udržitelnosti. Hnutí prosazuje platbu „spravedlivých cen“ za produkty, stejně jako dodržování sociálních a environmentálních standardů při produkci široké škály komodit. Zaměřuje se zejména na export z rozvojových do rozvinutých zemí světa. Šestici nejprodávanějších fairtradových produktů tvoří banány, kakao, káva, bavlna, cukr a čaj. Férové produkty začala odebírat i kancelář starosty na městském úřadě a při jednáních tak mohou návštěvy ochutnat například férovou kávu s cukrem, čokoládu či fairtradový čaj.

4. MEDIALIZACE

Dílčí zprávy o činnosti a aktivitách Zdravého města se pravidelně objevují v měsíčníku Třeboňský svět a Lázeňská Pohoda. Větší akce (např. Jihočeský festival zdraví) byla prezentována i v regionálních denících a ve zpravodajství Jihočeské televize. Pravidelné informace a pozvánky na akce Zdravého města jsou zveřejňovány na webu a Facebooku města.

5. FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ AKTIVIT

V rozpočtu města na rok 2023 bylo pro Zdravé město rozpočtováno 39 000 Kč. Celkové náklady na projekt Zdravé město zatím činily téměř 30 000 Kč. Jihočeský festival zdraví byl financován ze samostatné položky, kde bylo rozpočtováno 117 000 Kč a celkové náklady na tuto akci činily 110 000 Kč. Z této částky bylo 50 000 Kč hrazeno z Dotačního programu Jihočeského kraje Podpora kultury.

Zpracovala: Ing. Petra Mejdrechová, koordinátorka ZM a MA21

Dne 01.12.2023